

Резюме

на работен проект на Програмата за Трансгранично сътрудничество Румъния - България 2021 - 2027

(ноември 2020 г.)

Настоящото резюме е подготвено от екипа на НСОРБ, на база публикувания за обществено обсъждане проект на Програмата за Трансгранично сътрудничество Румъния - България за програмен период 2021-2027 година на <https://interregviarobg.eu/assets/2020/10/strategy-and-po-3-and-5.pdf>

Програмна област:

Програмата ще се изпълнява в седем окръга от южната част на Румъния (Мехединци, Долж, Олт, Телеорман, Гюргево, Кълъраш и Констанца) и осем области в северната част на България (Видин, Враца, Монтана, Велико Търново, Плевен, Русе, Добрич и Силистра). 15-те NUTS 3 региона са разположени по протежение на 630 км от румънско-българската граница.

Програмната област обхваща обща територия от 69.285 квадратни километра или 19.8% от общата територия на двете страни, като около две трети са в Румъния и една трета в България. В нея живеят около 4.2 милиона жители (1.35 милиона в България и 2.85 милиона в Румъния).

Трансграничната зона е една от най-слабо развитите територии в ЕС. Общо ниското ниво на икономическо развитие пречи на бизнес средата и насърчава миграцията, което от своя страна е пречка региона да реализира потенциала си.

Програмата е ориентирана към постигането на две от целите на политиките (ЦП) на Европейско ниво:

- ЦП 3: По-добре свързана Европа чрез подобряване на мобилността и регионалната свързаност на ИКТ;

- ЦП 5: Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи.

Приоритет 1 „По-добре свързан регион“:

Допустими дейности (неизчерпателен списък):

1. Дейности за подобряване на свързаността и мобилността по р. Дунав:

Меки мерки:

- Идентифициране и адресиране на липсващи връзки в пътната и железопътната инфраструктура: проучвания, стратегии, съвместни решения;
- Подкрепа подготовката за изграждане на нови мостове на р. Дунав, включително предпроектни проучвания и проучвания за осъществимост, разработване на проекти и екологични оценки, анализи на граничната свързаност;
- Подобряване и разширяване на пътната инфраструктура: проучвания за пътния трафик, кампании за повишаване на осведомеността, проучвания за свързаност / мобилност на товарните и пътническите превози и др.;
- Подобряване и разширяване на железопътния транспорт: проучвания;
- Повишаване на ефективността на общественя транспорт: проучвания, оборудване и ИКТ решения за повишаване на предсказуемостта, надеждността и ефективността на общественя транспорт, особено по отношение на водния транспорт (фериботи).

Инфраструктурни мерки:

- Подобряване и разширяване на пътната инфраструктура - модернизация на пътната инфраструктура, мерки за безопасност (оборудване /сигнализация);
- Подобряване на достъпа до пристанища и фериботи - модернизация на пътната инфраструктура, водеща до фериботи, подобряване на връзките с пристанищата (железопътни и пътни).

2. Дейности за подобряване на условията за навигация и безопасност по р. Дунав:

Меки мерки:

- Намаляване на административната тежест и други пречки: проучвания, анализи, решения.

Инфраструктурни мерки:

- Драгиране на коритото на реката;
- Прилагане на мерки за безопасност (оборудване /сигнализация).

Всички проекти ще трябва да имат стратегическа значимост за трансграничната зона, принос към националните и стратегически документи на ЕС, включително мастер плановете на двете страни и ясно да посочат източниците на финансиране на бъдещата инвестиция / проект. Проектите трябва да са в полза на цялата програмна област и да се фокусират върху целите на Зелената сделка (например воден транспорт / плавателност). Проектите трябва и да подобряват трансграничната мобилност и да премахват липсващите връзки и административните бариери.

Основни целеви групи:

Лица и организации от програмната област:

- Пътуващи;
- Туристи;
- Предприятия, превозващи пътници / товари по реката;
- Пристанищни / фериботни оператори;
- Населението и предприятията в областите, където се намират подкрепените инфраструктурни проекти.

Приоритет 2 „Интегриран регион“:

Допустими дейности:

На база Интегрирана териториална стратегия. Интегрираната териториална стратегия ще обхваща цялата програмна област, а именно окръзите в южната част на Румъния (Мехединци, Долж, Олт, Телеорман, Гюргево, Кълъраш и Констанца) и осем области в северната част на България (Видин, Враца, Монтана, Велико Търново, Плевен, Русе, Добрич и Силистра).

Стратегията ще се основава на териториалните приоритети, фокусиращи се върху интегрираното развитие на трансграничния регион и отчитайки изграждането на маршрута Euro Velo 6 (като един от ключовите му елементи).

1.Изграждане на велосипедния маршрут Eurovelo 6: ще е в основата на интегрирания подход. Включва следните дейности (неизчерпателен списък):

- Изграждане на необходима велосипедна инфраструктура, включително мерки за безопасност, пунктове за първа помощ и обслужване, сигнализация и др. Приоритет ще се дава на проекти, осигуряващи връзка с туристически атракции - културни обекти, обекти на природното наследство и с други видове транспорт. Допустима ще е и довеждаща инфраструктура с ограничена дължина;

- Осигуряване на пътна безопасност на участъците, припокриващи се с маршрута EuroVelo, включително адаптиране на системи за сигнализация на трафика или довеждаща инфраструктура, предназначена за велосипедисти и пешеходци, като тунели, байпаси, мостове, пътеки за колоездене и пътеки за пешеходци и др.;
- Осигуряване на ефективни връзки и достъп до и от други видове транспорт, включително пристанища и железопътни гари - адаптиране на инфраструктурата;
- Осигуряване на обществен транспорт във връзка с велосипедния маршрут;
- Създаване на велосипедни спирки (с вода, електричество, ако е възможно, място за проверка на гуми, информация за околността и местата за посещения и т.н.);
- Осигуряване на подходящи услуги по маршрута на EuroVelo, като: места за настаняване, изхранване, почивка, велосипедни услуги, предварителни резервации, друга подкрепа;
- Осигуряване на комуникация и информация, онлайн и по маршрута, включително приложения за велосипедисти.

2. Подпомагане на туристическите дейности, свързаните сектори и индустрии, като средство за икономическа диверсификация и създаване на работни места в програмната област:

Допустими дейности (неизчерпателен списък):

Инфраструктурни мерки:

- Настаняване: строителство, модернизация на хотели, къщи за гости, В&В, ресторанти и др.;
- История: модернизация / възстановяване на туристическите обекти, като: замъци, крепости, църкви, манастири, дворци, археологически обекти и др.;
- Природни обекти: пътеки, съоразения за изхвърляне на отпадъци, охрана, сигнализация и др.;
- Други с туристически потенциал: строителство/ модернизация / възстановяване на музеи, библиотеки, частни художествени колекции/галерии, винарни, агроферми (например лавандулови ферми / полета; ферми/ полета с рози, традиционни фабрики за петрол), овчарници, приключенски паркове и т.н.

Меки мерки:

- Подкрепа за малкия туристически бизнес, земеделието (включително местни ферми), творческите индустрии- за създаване на общи продукти и услуги от историческото, природното и културното наследство, за разширяване /подобряване на услугите, дотъп до нови пазари и създаване на работни места в трансграничната зона, включително чрез създаване на магазини и онлайн такива за традиционни/местни продукти (местна храна, хляб, вино, сирене, рози, лавандула, мед и др.);
- Подкрепа за местните и регионалните заинтересовани страни за валоризиране на потенциално ценни туристически обекти/експертиза, включително чрез

създаване на постоянни туристически пътеки или разработване на етикети за качество за високи постижения в услугите, насърчаване и маркетинг на туристическото предлагане и т.н. Възползване от тенденциите в социалните медии - като „инста-туризъм“ също ще се насърчава.

3. Гарантиране, че икономическите дейности са устойчиви и не причиняват допълнителни щети на околната среда. Ще се финансират дребномащабни целенасочени дейности допълващи тези по т.1 и 2.

Допустими дейности (неизчерпателен списък):

Инфраструктурни мерки:

- Осигуряване опазването на околната среда, адаптиране към изменението на климата и подобряване на биологичното разнообразие по маршрута EuroVelo и в района;
- Предотвратяване на риска и устойчивост при бедствия по маршрута EuroVelo и в района;
- Подкрепа за местния туристически бизнес/творческите индустрии / за намаляване на отпадъците и отрицателното въздействие от дейностите им върху околната среда.

Меки мерки:

- Кампании (осведоменост, мобилизиране на доброволци) за намаляване на отпадъците и насърчаване на рециклирането в дейности, свързани с туризма;
- Насърчаване на зелената икономика.

4. Обезпечаване на необходимата работна сила, чрез квалификация в туристическия или свързаните сектори, като допълнение към дейност 2.

Проектите трябва да демонстрират връзката и приноса към Интегрираната териториална стратегия, към развитието на маршрута EuroVelo и туристическия сектор в трансграничната зона. Те също трябва да имат ясно изразено трансгранично измерение.

5. Използване на градските центрове като двигатели на растеж и насърчаване на връзките град-село, с акцент върху икономическата диверсификация и създаването на работни места.

Допустими дейности:

Дребномащабни, целенасочени дейности за градско развитие, във връзка с инвестициите по дейности от 1 до 4. Проектите трябва да демонстрират ясен градски подход, както и връзка с инвестициите по маршрута EuroVelo. Те също трябва да бъдат част от Интегрираната териториална стратегия.

Основни целеви групи:

- Туристи, ползващи велосипедния маршрут Eurovelo 6;
- Пътуващи на къси разстояния, които ще имат алтернативи на обществения транспорт или личните си автомобили;
- Търсещи работа, които ще намерят повече възможности за заетост;
- Местното население, което ще се възползва от подобрените културни обекти и повечето възможности за отдих;
- Местният бизнес в сферата на туризма, включително земеделието, хотелиерството;
- Общини, които ще се възползват от увеличение на приходите си.